

→ Seher YAŞAYACAK - Mehmet Ali DOĞAN

Sektör temsilcileri değerlendirdi

Ekonomi, yeni yılda nasıl etkilenecek? Sektörler 2006'ya ilişkin olarak ne tür önlem aldılar? Tekstilden otomotive, makine imalattan gıdaya sektör temsilcileri, 2006'ya ilişkin beklentilerini Ekonomik Forum'a anlattılar

Genel hatları ile 2005, Türkiye ekonomisi için bir kazanç yılı olarak değerlendiriliyor. Sektör temsilcileri geçtiğimiz yılı, ekonomik istikrar ve sürdürebilir büyüme yılı kabul ediyorlar. İlk kez üst üste dört yıl sürdürebilir büyüme yaşanması, enflasyon rakamlarının 40 yıl önceki rakamlara dönmesi, faizlerin yüzde 50'lerden yüzde 14'lere gerilemesi önemli göstergeler. Elbette ki faizlerin düşmesi ile birlikte tüketim mallarına olan talep arttı, piyasa canlandı, hem tüketici ve hem üretici açısından patlamanın yaşandığı yıl oldu. Konut, taşıt ve ihtiyaç kredilerine olan talep arttı, mal alım satımı arttı, faizlerin düşmesi ile devletin borçları da hafifledi. Ekonomideki görünüm bu şekilde sürecek mi? Sektör temsilcilerine ve ekonomiyle ilgili çeşitli birimlerin yöneticilerine, 2006'ya ilişkin beklentilerini sorduk. Ortak görüş, 2006'nın 2005 gibi olmayacağı yönünde. Bu yıla, cumhurbaşkanlığı seçimi tartışmaları, Avrupa Birliği'nden gelecek tarama raporları, Irak'taki gelişmeler, ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi ve Kıbrıs damgasını vuracak. Her sektör temsilcisi, bu süreçleri gözeterek öngörüler ortaya koyuyor.

TEKSTİL VE HAZIR GİYİM 2 MİLYAR DOLARLIK ARTIŞ BEKLİYOR

Dünyada hazır giyim ve tekstil piyasasının büyüklüğünün 350 milyar avro, ABD'ye de 250-300 milyar dolar olduğunu kaydeden İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Süleyman Orakçıoğlu, ABD ile özel ticaret anlaşması yapılması konusunda çalışmalar yapıldığını belirterek, ''2006 yılında 15-15,5 milyar dolar hazır giyim ihracatı öngörüyoruz. Tekstil ile birlikte hedefimiz 20-21 milyar dolar. Amerika ile özel ticaret anlaşması yürürlüğe girerse, hazır giyim ve tekstil ihracatında 21 milyar dolara ilaveten, 2 milyar dolarlık artış sağlarız'' dedi. Türkiye'nin hazır giyim ve tekstil ihracatının yüzde 74'ünü AB ülkelerine, yüzde 8'ini ABD'ye yaptığını anımsatan Orakçıoğlu, ABD'ye 3 milyar dolarlık Türk hazır giyim ve tekstil ihracatı olduğunu belirtiyor. Orakçıoğlu, ABD ile ticaret hacmini ve ihracatı artırmak için Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın özel çalışmaları olduğunu, bunun da 2006 yılında hayata geçirilebileceğini belirtiyor.

"Makro ekonomik göstergeler açısından ele alındığında 2006 yılı, tek parti iktidarı ile başlayan tüm iyileşmelerin sürdürüldüğü bir yıl olacak gibi görünüyor" diyen İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin (İTHİB) Başkanı İsmail Gülle de genel ekonomik sorunlara dikkat çekiyor.

2006 UMUT YILI

"Ekonomide en önemli gösterge beklenti göstergesidir ve Türkiye şu anda tarihinin en olumlu beklenti dönemini yaşıyor. Bunu söyleyebiliyoruz çünkü cari açık başta olmak üzere işsizlik oranlarının seyrettiği yüksek seviye ve sıcak paradaki endişe verici hareketliliğe rağmen hem döviz kuru hem de borsa endeksi son derece sağlıklı bir tablo çiziyor. Rakamların dilini kullanmak elbette önemli ama biz yine de satır aralarına sıkışmış tehditler konusunda hazırlıklı olmalıyız. Bu tehditlerin başında ise dış ticaret açığının tetiklediği cari açık geliyor. Daha da endişe verici durum, ithalatın hızla nihai ürünlere kaymasıdır. Türkiye en güçlü olduğu tekstil, hazır giyim ve ayakkabı gibi ürünlerde bile nihai ürün ithalatıyla karşı karşıyadır ve alınan tüm koruma önlemlerine ve referans fiyat uygulamalarına rağmen Asya üretimi olan ucuz mallar piyasaları tedirgin etmektedir. Sanıyorum sektör sektör ele alındığında tekstil ve hazır giyim gibi sektörler bu yıla ilişkin hiç vergi ödeyemeyecekler. Çünkü gerçekten neredeyse sıfıra yakın kârlarla bir yıl geçti gitti. 2006 için de rekabet iyileştirici bir tedbir görünmüyor. 2006 için en önemli beklentimiz rekabet avantajı yaratıcı, düzenlemelerin yapılmasıdır" dedi. Kurların enflasyonla mücadeleye kurban edilmesine alıştıklarını belirten Gülle, "Ancak kurlar üzerinde biriken enerjinin tehlikeli bir boyuta geldiğini düşünüyoruz. Kurların bu seviyede olmasını gerektiren koşulların 2006 yılında ortadan kalmış olacağını düşünüyoruz. Bu sebeple muhtemel bir sıçramaya sebep vermeden kurlar konusunda sağlıklı bir rehabilitasyonun yapılması gerektiğine inanıyoruz" diye konuştu.

Emek yoğun sektör olan tekstil ve hazırgiyimdeki önemli sivil toplum örgütü olan Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Aynur Bektaş ise sektörün kendi içinde yeniden yapılanmasını sürdüreceğini belirterek, "Bu yeniden yapılanmanın temel unsurları; aktif pazarlamaya geçiş ve yurtdışında doğrudan pazarlama faaliyetlerine daha ağırlık verilmesi, teknoloji geliştirmeye yönelik yatırımların sürdürülmesi, tasarım, koleksiyon, moda kapasitesinin genişletilmesi, Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarına ağırlık verilmesi, markalaşma, işletmelerde verimlilik artışının yükseltilmesi ile firmalar arası işbirlikleri yapılması, üretim ve yeni kapasite yatırımları için Anadolu'ya yönelmelidir" dedi. Bektaş, kamudan da beklentileri olduğunu belirtiyor. Üretim maliyetleri üzerindeki yüklerin azaltılmasını ilk ve öncelikli beklenti olarak ortaya koyan Bektaş, "Ayrıca teşvik sistemi de yeniden düzenlenmeli ve sektörel düzenlemelere gidilmelidir. İç piyasaya yönelik ola-

rak KDV oranlarının indirilmesi bir diğer beklentidir. Evlerde çalışan ve üretime katkı sağlayan çalışanlar için esnaf muafiyeti sağlanması istenmektedir" diye konuşuyor. TGSD Başkanı Bektaş'ın dikkat çektiği diğer konular ise şöyle:

"Sektör özellikle Dış Ticaret Müsteşarlığı ve ilgili Devlet Bakanlığı aracılığı ile 2006 yılında da Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve diğer kurumlar nezdinde Çin'in haksız rekabet uygulamaları karşısında aktif olacaktır. Sektör ihracat artışını sürdürmeyi hedeflemektedir. 2005 yılı sonunda hazırgiyim ihracatının 13.5 milyar dolar seviyesinde olacağı öngörülmektedir. 2006 yılında yüzde 10'luk ihracat artışı ile 14 – 15 milyar dolar aralığında bir ihracat hedefi bulunmaktadır. Sektör ayrıca AB sürecinde taraması tamamlanacak ve görüşmelerine geçilecek müzakere dosyaları içinden kendisini ilgilendiren ve etkileyen konu başlıklarında hazırlıklı olacaktır. Öncelikle sektöre olan etkilerin analizi, etki raporlarına katkı ve uygulama süreci için sektör hazırlıklarını yapacaktır. AB ile müzakereler tüm ekonomi gibi sektörün de gündemini oluşturacaktır. AB ile müzakereler açısından sorunsuz olduğumuzu düşünüyoruz. Ancak uygulamalar sektörel olmayacağı için tüm ekonomi ilgilenecektir. AB konusunu yakından takip edip, açılacak programlar için projeler geliştireceğiz. Daha önceden başvuru yaptığımız bazı projelerden olumlu cevaplar bekliyoruz. AB standartlarında proje hazırlamanın ve uygulamanın derneğimizin kurumsal yapısını güçlendireceğini düşünüyoruz."

2006'DA HEDEF 3 MİLYAR DOLARI AŞMAK

2006 yılında toplam denim ihracatı hedeflerinin 3 milyar doları aşmak olduğu belirten Denim Sanayicileri Derneği (DENİMDER) Başkanı Nedim Özbek ise, 2005 yılı dokuma konfeksiyon ihracatı içinde denim pantolon payının yüzde 28'lere yükseldiğini belirterek, "ABD'li denim üreticilerinin yaptırdığı bir araştırmaya göre, dünyada günde 2 milyar insan jean giyiyor. Bu pastadan en iyi payı almamız lazım" dedi. Dernek olarak 2006'da faaliyet önceliklerini eğitime vereceklerini açıklayan Özbek, 2005 yılı için koydukları 2,8 milyar dolarlık toplam denim ihracatı hedeflerine ulaştıklarını söyledi. Sektördeki 500'den fazla firma, sektör kapasitesinin yüzde 70'ini ihraç ediyor.

OTOMOTİV OLUMLU ETKİLENECEK

İhracat rakamları 2005'te tekstilin önüne geçen otomotiv sektöründeki beklentiyi ise Otomotiv Sanayicileri Derneği (OSD) Başkanı Turgay Durak, "2006 için, 3 Ekim'de başlatılmış olan AB müzakerelerinin, faizlerdeki iniş trendinin ve genel olarak ekonominin yüzde 5 oranında büyüme beklentisinin otomotiv sektörünü olumlu etkileyeceğini, iç pazarın yüzde 5 oranında büyüyeceğini tahmin ediyoruz. İhracatta ise otomotiv ana ve yan sanayi toplamda yaklasık yüzde 10'luk bir artış hedefliyor" diye açıkladı.

İç pazardaki satışlar hakkında da Çukurova Yetkili Otomobil Satıcıları Derneği (YODER) Başkanı Süleyman Onatça, "Binek otomobil satışlarında yüzde 6,5 daralma oldu, ancak ticari araç satışındaki artış bunu telafi etti. Ticari ve binek aracı olarak tüm satışlar dikkate alındığında ise toplam daralma yüzde 0,8 oldu. Bunu da normal karşılıyoruz" dedi. Otomotiv firmalarının önemli bir bölümünün satış hedeflerini yakaladıklarını anlatan Onatça kampanyaları da gözönünde tutarak, "Bu çerçevede bakıldığında otomotiv sektörü 2005'i iyi geçirdi. 2006'dan ise daha fazla umutluyuz. Çünkü, konut kredisi faizlerindeki düşüş, çiftçilerin ürünlerinden bekledikleri karı elde edememesi gibi dezavantaj unsurlarına rağmen ortaya çıkan rakamlar, Türkiye'de otomobil sevdasının devam ettiğini gösteriyor" değerlendirmesinde bulundu.

İNŞAATTA PARLAMAYA RAĞMEN KAYGI VAR

İnşaat sektörü üç yıllık durgunluğun ardından 2005 yılında en parlak dönemini yaşadı. Kayseri İnşaat Müteahhitleri Derneği (KAYİMDER) Başkanı ve Kayseri Ticaret Odası (KTO) Meclis Başkanı Bekir Adıyaman, 2006 yılında da bu parlak dönemin sürmesini beklediklerini söyledi. Adıyaman, "Bankaların konut kredi faizlerindeki düşüş ile birlikte vatandaşların ev sahibi olmak için konut kredilerine yoğun talebi var. Konut alım, satım ve yapımında patlama oldu" dedi. Bununla birlikte Türkiye'nin konut mezarlığına dönüşmesi konusunda da endişeleri olduğunu belirten Adıyaman, "Konutlar talep ve ihtiyaca göre yapılmalı, belediyeler de imarsız ve ruhsatsız yapılaşmaya kesinlikle müsaade etmemelidir" diye konuştu. Adıyaman, şunları söyledi:

"Türkiye'de inşaat sektörü AB kriterlerine uygun değil. AB kriterlerine uyum çalışmalarını da yeterli görmüyoruz. AB ülkelerinde ise bu iş tam bir disiplin altında yapılıyor. Konutlar ihtiyaca göre yapılıyor. Altyapı, kontrol ve denetime büyük önem veriliyor. Müteahhitler tam bu işin uzmanı. Bizdeki gibi müteahhitler türemiyor. AB ülkelerinin tamamında bu işi profesyonelce yapan 50 bin müteahhit var. Türkiye'de ise bu sayı 250 bin. Türkiye'de müteahhit sayısı AB ülkelerinin tamamından fazla. AB ülkelerinde müteahhit olmanın belirli kriterleri var. Bu kriterlere uymadığınız zaman, müteahhit olamazsınız. Bizde de bu işin düzgün bir şekle sokulması için inşaat sektörünün öncelikle disiplin altına alınması gerekir."

Konut sektörünündeki canlılık kaygı da veri-

yor. Erciyes Üniversitesi (EÜ) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ekrem Erdem, ekonomideki iyi gidişatla birlikte bankaların verdiği düşük faizli konut kredilerinin inşaat ve konut sektöründe canlanmaya sebep olduğunu ifade ederek, bunun yatırım ve istihdam adına iyi bir getirisinin olacağını, fakat bunda ölçünün kaçırılmasının ve denetimsizliğin ortaya bir bankacılık krizini çıkarabileceğini kaydetti. Prof. Dr. Ekrem Erdem, "Daha fazla konut yapımı, daha fazla iş, daha fazla yatırım demektir. Fakat ölçünün kaçırılması, inşaat sektöründe rastgele yapılan konutlar, bankaların ev sahibi olmak isteyenlere verdiği kredilerde zamanında geri dönüşlerin olmaması, ekonomide büyük bir tehlikeye neden olur" dedi.

ÇELİK ÜRETİMİ YÜZDE 10 ARTACAK

Uzun vadeli konut kredisindeki düşüşün devamının süreceğini, buna bağlı olarak da dayanıklı konuta

TOBB Sanayi Odaları, TOBB Ticaret Odaları ile TOBB Ticaret ve Sanayi Odaları konsey başkanlarının 2006 yılına ilişkin beklentileri

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Sanayi Odaları Konsey Başkanı Tanıl Küçük, TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanı Sinan Aygün ve TOBB Ticaret ve Sanayi Odaları Konsey Başkanı Nafi Gürel, Ekonomik Forum'un yaptığı 2006 yılına ilişkin soruşturmada, ticaret ve sanayicilerin beklentilerini açıklayıp, önerilerde bulundular:

TOBB Sanayi Odaları Konsey Başkanı ve İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı C. Tanıl Küçük:

2006 yapısal reformların tamamlandığı bir yıl olmalıdır

2005 olumlu gelişmelerin yanında bazı olumsuzlukların da yaşandığı bir yıl olmuştur. Tarihi bir dönüm noktası olarak, Avrupa Birliği ile müzakereler öngörüldüğü gibi 3 Ekim'de başladı. Enflasyonla mücadele ve mali disiplin konusundaki kararlılık korundu. İstenilen hızda olmasa da faiz oranlarındaki gerileme sürdü. İvmesi biraz yavaşlasa da büyüme devam etti. 1990'lı yıllar boyunca yüzde 10-12'lerde dolaşan, 2001'de yüzde 17'ye kadar çıkan, bütçe açığının GSMH'ya oranı, yıllar sonra ilk kez yüzde 3 civarına indi. Kamu borç stoğunun GSMH'ye oranı da yüzde 60 olan Maastricht Kriterleri'ne doğru yaklaşıyor. Öte yandan, özelleştirmeler hız kazanmış, yabancı sermayenin Türkiye'ye ilgisi artmıştır. Bütün bunlar 2005 ekonomisindeki olumlu gelişmelerdir. Ancak, dış ticaret dengesi ve ödemeler dengesinde ortaya çıkan yüksek açıklar, bu sevindirici gelişmeleri gölgelemektedir.

2005 yılı ekonomik programında, ithalatın dolar bazında yüzde 8,9 oranında artması öngörülmüşken, yılın onbir ayı sonunda ithalattaki artış yüzde 20,1 olarak gerçekleşmiştir. İthalattaki yüksek artış, beraberinde, yıl sonu itibariyle, 43 milyar dolara yaklaşacak bir dış ticaret açığını getirmiştir. Dış ticaret açığındaki yüksek artış, cari işlemler açığının da rekor düzeyde artmasına yol açmıştır. 2005 sonunda cari işlemler açığının 22 milyar dolara ulaşacağı hatta daha yukarı çıkabileceği tahmin edilmektedir. 2005 sonunda, Türkiye, dış ticaret ve ödemeler dengesinde bu güne kadar görmediği boyutta, rekor düzeyde açıklarla karşılaşacaktır. 2005, sanayimiz açısından da sıkıntılı geçmiştir. Sanayi üretimi ve ihracatında son üç yıldaki istikrarlı gidiş, 2005'le birlikte kesintiye uğramış, inişli çıkışlı bir seyir ortaya koymuştur. 2005'te sanayi üretimindeki en yüksek artış, yüzde 10,7 ile şubat ayında elde edilmiştir. Takip eden aylarda ise, üretim artış hızı giderek yavaşlamış ve Temmuz ayında da 40 ay aradan sonra ilk kez eksiye geçmiştir. Temmuzdaki küçülmenin ardından, sanayi üretimi ağustosta, yüzde 6,8, eylülde yüzde 8,3 ve ekimde de yüzde 7 artış göstermiştir. 2005'in on ayı sonunda, sanayi üretiminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,7 artış vardır. 2004'ün aynı dönemindeki artışın yüzde 10,5 olduğu düşünülürse, 2005 yılında üretimde yaşanan sıkıntı daha iyi anlaşılacaktır ve mevcut durum itibariyle sanayi üretimindeki artışın sürdürülebilirliği belirsizdir.

Öte yandan, sanayi sektörü üretiminde genel ortalama artışa işaret etse de bazı sektörlerimizde işler oldukça kötü gitmiştir. 2005'in on ayı sonunda, bir önceki yılın aynı dönemine göre, tekstil sektörü üretiminde yüzde 13,1, hazır giyimde yüzde 12,5, deri ve ayakkabı sektörlerinin üretiminde ise yüzde 23,9 küçülme vardır. İhracat ve istihdamda büyük ağırlığı olan bu sektörlerdeki gelişmeler hassasiyetle takip edilmelidir.

2005'te dış ticaret açığı ve cari işlemler açığının rekor düzeylerde artmasının ve sanayi üretimindeki nispi yavaşlamanın temel nedeni, YTL'deki aşırı değerliliktir. İthalatı özendiren değerli YTL hem dış hem iç pazarda sanayimizin rekabet gücünü son derece olumsuz etkilemiştir. İhracatçı sanayicimiz neredeyse tümüyle kârsız çalışma noktasındadır. İthalat karşısında rekabette zorlanan üreticilerimiz, üretim faaliyetlerini yavaşlatmak veya son vermek durumunda kalmaktadır. Bu gidiş devam ettiği takdirde Türkiye'nin üretim altyapısında ve istihdamında ciddi kayıplar gündeme gelebilecektir. Ekonomide, 2006'nın en önemli gündem maddesi, rekabet gücündeki tahribatın giderilmesi olmalıdır. YTL'deki değerlilik kaçınılmaz ise, bu durumdan en çok zarar gören, rekabet gücü zayıflayan üreticiyi destekleyecek önlemler daha fazla vakit kaybedilmeden alınmalıdır. Girdi maliyetlerini rakip ülkelerle eşit düzeylere çekecek, sanayimizin rekabet gücünü destekleyecek yapısal reformlar ne yazık ki 2005'te de hayata geçirilememiştir. 2005 özelleştirmeler açısından oldukça hareketli geçmiş ama, sanayimizi yakından ilgilendiren, elektrik enerjisinde dağıtımın özelleştirilmesinde dahi mesafe

Devlet 2006 yılında 17 milyar 521 milyon YTL yatırım yapacak

2006 yılı yatırım programı açıklandı. 17 milyar 521 milyon YTL olan yatırımda en büyük payı 5,3 milyar YTL ile ulaşım alırken, köylere 600 milyon YTL yatırım yapılacak

2006 Yılı Yatırım Programı yayımlandı. Buna göre devlet bu yıl, toplam 17 milyar 521 milyon YTL tutarındaki yatırımından en büyük payı ulaştırma sektörüne veriyor. Köylere ise yol ve içme suyu için kaynak ayırıyor.

Resmi Gazete'nin 8 Ocak 2006 tarihli mükerrer sayısında yayımlanan Yatırım Programı'na göre, 8,9 milyar YTL'lik mahalli idarelerin yapacağı yatırımla birlikte kamunun bu yıl yapacağı toplam yatırım tutarı 26 milyar 421 milyon YTL'yi bulacak. Bu yıl, genel bütçe kapsamında 9 milyar 258 milyon, özel bütçe kapsamında 2 milyar 860 milyon YTL`lik yatırım yapılacak. Döner sermayeli kuruluşlar 283 milyon, sosyal güvenlik kuruluşları 93 milyon, KİT'ler 2 milyar 954 milyon, İller Bankası 602 milyon, özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar da 1 milyar 455 milyon YTL'lik yatırım gerçekleştirecek. Yatırımlardan en büyük payı ulaştırma sektörü alacak. Sektöre bu yıl 5 milyar 395 milyon YTL tutarında yatırım yapılacak. Yatırım Programı'nda ortalama dolar kuru 1.418 YTL, ortalama Euro kuru ise 1,786 YTL olarak dikkate alındı.

Köye yönelik hizmet yatırımları için bu yıl 600 milyon YTL'lik ödenek ayrılırken, bunun 102 milyon YTL'si toprak ve küçük su kaynaklarını geliştirme, 300 milyon YTL'si köy yollarına, 180 milyon YTL'si köy içme sularına, 18 milyon YTL`si ise köy kanalizasyonlarına harcanacak. Yatırım bütçesinde enerji için 2 milyar 489 milyon, eğitim için 2 milyar 446 milyon, tarım için 1 milyar 336 milyon, sağlık için ise 1 milyar 242 milyon YTL ayrıldı. Genel ve özel bütçeli kuruluşların yapacağı toplam 12 milyar 118 milyon YTL tutarındaki yatırımın 2 milyar 625 milyon lirası DSİ tarafından gerçekleştirilecek.

Karayolları Genel Müdürlüğü 1 milyar 689 milyon, Milli Eğitim Bakanlığı da 1 milyar 228 milyon YTL yatırım yapacak. KİT yatırımları içinde ise ilk sırayı 850 milyon YTL ile TCDD alacak. En az yatırımı ise 900 bin YTL ile Sümer Halı, 795 bin YTL ile Temsan ve 325 bin YTL ile Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. gerçekleştirecek. Özelleştirme kapsamında yer alan kuruluşlar içinde ise yatırım rekoru 700 milyon YTL ile THY`de olacak.

duyulan birikmiş ihtiyacın eritilmesine yönelik projeler çerçevesinde ekonomik büyümeye ciddi katkı sağlayan inşaat sektöründeki canlılığın devam edeceğini belirten Demir Çelik Sanayicileri Derneği Genel Sekreteri Veysel Yayan, "Tüm bu gelişmelere paralel olarak 2005 yılında yüzde 30'un üzerinde artmış bulunan inşaat demiri tüketiminin, 2006 yılında daha düşük oranlarda da olsa artışını sürdüreceğini, yurtiçi çelik talebinde yüzde 7 civarında artış yaşanacağını ve kişi başına çelik tüketiminin 275 kg seviyesine ulaşacağını, çelik ihracatında gerçekleştirilecek artışla birlikte, çelik üretiminin yüzde 10'a varan oranlarda artacağını, çelik sektöründeki yassı uzun ürün dengesizliğinin giderilmesi istikametinde, önemli ölçüde mesafe katedileceğini öngörüyoruz" dedi.

MAKİNA İMALAT, AB ENTEGRASYONUNA UYUMU TAMAMLIYOR

Makina imalat sanayisi 2005 yılı itibariyle ihracatı önceki yıla göre yüzde 26 artırarak 5 milyar doları aştı, ithalatı ise yüzde 25 oranındaki artışla 16,5 milyar dolar oldu. İhracatın yüzde 60'ının ABD ve Avrupa Birliği ülkelerine olduğunu belirten ve sektörün AB entegrasyonu için gerekli mevzuat ve direktifleri uygulamaya koyduğunu hatırlatan TOBB Makina İmalat Sektör Kurulu Başkanı ve Makina İmalatçıları Birliği (MİB) Başkanı Sedat Silahtaroğlu, 2006 yılından umutlu. Silahtaroğlu, "2006 yılında, ihracatımızda önemli yeri olan gelişmiş ülkelerde büyük bir talep artışı beklenmemektedir. Ancak son yıllarda ihracatımızın artış gösterdiği komşu ve yakın ülkeler ile Kuzey Afrika ülkelerine yönelik satışların artma eğiliminde olmasının ve bu ülkelerde Türk makinalarına karşı bir güven duygusunun oluşmasının etkisi ile makina ihracatının yüzde 27-30 düzeyinde artaması beklenmektedir" dedi. MİB Başkanı Silahtaroğlu, bununla birlikte sektörün Kamu İhale Kanunu'nda, Hazine Müsteşarlığı'nın 2003/5591 sayılı tebliğinde, Dış Ticaret Müstaşarlığı'nın Satış Sonrası Hizmet Tebliği'nde, fuar desteklerinde ve yurtiçi teşvikli yatırımlarında KDV istisnası konusunda düzenlemeler beklediğini hatırlattı.

BİLİŞİMDE POZİTİF EĞİLİM SÜRECEK

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 2005 Yılı Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması sonuçlarına göre Türkiye'de artık daha çok sayıda hanenin bilişimden faydalandığına dikkat çeken Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) Başkanı Orhan Göksal, 2006'dan

umutlu. “2006 ülkemiz açısından, gerek AB süreci, gerek bu bağlamda Batılı ülkelerle olan ilişkiler, gerekse teknolojideki gelişmeler yönünden önemli bir yıl olacaktır” diyen Göksal, Nisan-Haziran 2005 dönemini kapsayan DİE araştırmasının sonuçlarından yola çıkarak şu değerlendirmeyi yapıyor:

“Hanelerin yüzde 8,66’sının internet erişimine sahip olduğunu gösteriyor; bu oran 2004 yılının aynı dönemine göre yüzde 1,64 daha fazla. Yine aynı dönemde, 16-74 yaş grubundaki hane üyelerinin bilgisayar kullanım oranının yüzde 17,65, İnternet kullanım oranının ise yüzde 13,93 olduğunu görüyoruz. Bir önceki yılın aynı döneminde bilgisayar ve İnternet kullanım oranı yüzde 16,80 ve yüzde 13,25 olarak gerçekleşmişti. Bireysel kullanımda kaydedilen küçük ama önemli gelişmelerin yanı sıra, hükümet nezdinde de memnun edici çalışmalar başlatıldı. 2005 yılında Türkiye, “e-dönüşüm” ideali çerçevesinde e-devlet, e-imza gibi konularda önemkaydedilememiştir. Sanayicimiz kullandığı elektrik için rakiplerinden daha yüksek bedel ödemeye devam etmiştir. Enerjide dağıtımın özelleştirmesi için gereken kanuni düzenleme henüz tamamlanmamıştır. Değerli YTL ile mücadele eden sanayicimiz bir taraftan da, OECD içinde işgücü maliyeti üzerindeki en yüksek vergi ve prim yükünü taşımaya devam etmiştir. Sosyal güvenlik sistemi reformu hâlâ sonuçlanmamıştır. Kayıt dışının yarattığı haksız rekabet sürmekte, vergi reformu hâlâ beklemektedir. Kurumlar vergisi oranlarının yüzde 30’dan yüzde 20’ye çekilmesi elbette önemli bir adımdır. Rekabet ettiğimiz ülkelerde uygulanan kurumlar vergisi oranları ile uyumlu bir düzenleme yapılmıştır. Ancak, bu düzenleme ile birlikte yatırım yapanların yararlandığı yatırım indiriminin kaldırılması bir hata olmuştur ve mutlaka düzeltilmesi gereken bir durumdur. Ümidimiz, vergi sistemindeki çarpıklıkları gideren, kayıt dışını kayıt altına alan bir vergi reformunun ve diğer yapısal reformların 2006’da hayata geçirilebilmesidir. 2006 yapısal reformların tamamlandığı bir yıl olmalıdır. Daha önceki yıllar bu anlamda iyi değerlendirilmemiştir, umarız 2006’nın kaderi farklı olacaktır ve olmalıdır. 2006 yılında da GSMH’nin yüzde 5 oranında büyümesi hedef alınmıştır. GSMH’de bu oranda bir artış için, tarım sektöründe yüzde 1,5, sanayi sektöründe yüzde 5,1 ve hizmetler sektöründe de yüzde 5,7’lik katma değer artışı hedeflenmektedir. 2006 için hedeflenen sektörel katma değer artışlarında 2005’e göre bir değişme söz konusu değildir. Ancak, gelir yönünden değişiklik yokken, harcamalar cephesinde değişikliğe gidilmiş, yatırım ve tüketim harcamalarında 2006 yılında beklenen artışlar 2005’e göre aşağıya çekilmiştir. Bu durumu, ekonomide 2005’te başlayan nispi soğumanın 2006da da devam edeceğinin bir işareti olarak yorumlayabiliriz. 2006 yılında ekonominin 2005’dekine benzer bir yapıda olacağını, aynı eğilimlerin devam edeceğini söylemek yanlış olmayacaktır. 2005’te ekonominin en kırılgan noktasını oluşturan, dış ticaret açığı ve cari işlemler açığında, 2006’da da bugünkü duruma göre bir iyileşme beklenmemektedir. Zira, 2006 yılı ekonomik programında, dış ticaret açığının 45,4 ve cari işlemler açığının da 22 milyar dolar olması öngörülmektedir.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan verilere göre 2005’in üçüncü çeyreğinde, GSMH yüzde 7,3 büyümüştür. Üçüncü çeyrekte, GSMH, ya da başka bir ifadeyle, yarattığımız katma değer yüzde 7,3 artarken, aynı dönemde, özel nihai tüketim harcamaları yüzde 11,2, özel yatırım harcamaları da yüzde 26,7 artmıştır. Yatırım ve tüketim harcamalarındaki artış eğilimi bu çizgide devam ederse, 2006 yılında cari işlemler açığı öngörülen 22 milyar doların üzerine çıkabilecektir. 2005 üçüncü çeyrek GSMH sonuçları da, GSMH’deki artışın, tüketim ve yatırım harcamalarındaki artışı karşılamaya yetmediği bir tablo ortaya koymaktadır. Aradaki fark, büyük ölçüde dış kaynakla finanse edilmiştir. Yatırımların artması kuşkusuz 2005 ekonomisinin en olumlu taraflarından birisidir. Sabit sermaye yatırım harcamaları, sekiz yıl aradan sonra ilk kez 2005 yılında, 1997 ve 1998 yıllarındaki büyüklükleri aşacaktır. 1998 yılı sabit fiyatlarıyla 1997’de 35,1 milyar YTL olan sabit sermaye yatırım harcamaları 2005’te 37,7 milyar YTL’ye ulaşmıştır. Ancak bu güzel tablonun karanlık tarafı, yatırımların finansmanında da büyük ölçüde dış kaynağa ihtiyaç duyuyor olmamızdır. Çünkü, Türkiye yarattığı GSYİH’nin yaklaşık yüzde 80’ini tüketim harcamalarında kullanmakta ve yatırımların finansmanı için, yüzde 20 gibi çok küçük bir miktar kalmaktadır. Ürettiğimizden daha fazla tüketmeye devam ettiğimiz sürece, dışardan kaynak arayışımız da devam edecektir. Dış kaynak ihtiyacımız yıllar itibariyle giderek artmaktadır. 1997’de GSMH’nin yüzde 3,8’i kadar dış kaynağa ihtiyaç duyulurken, bu oran, 2005’te, yüzde 7,1’e yükselmiştir. Türkiye’nin üretim tüketim dengesini sağlıklı bir temele oturtması ve dış kaynak ihtiyacını azaltması şarttır. Ekonomide hedef, üretimi artırmak olmalıdır. Bu çerçevede, 2006’da yatırım ve üretimin önündeki engelleri temizlemeye yönelik adımlar hızlanmalıdır. Yatırımlar artmadan işsizlik sorununun çözümü de mümkün değildir. 2004’te istihdamda ufak da olsa bir hareketlenme yaşansa da, 2005’te olumlu bir gelişme yoktur. 2006 yılında da istihdamda bir iyileşme beklenmemektedir. AB yolundaki Türkiye’nin Avrupa Birliği ülkeleri ile arasındaki farkı makul seviyelere çekebilmesi, işsizliği ve cari açık sorununu çözebilmesi için daha fazla üretmesi şarttır.

Türkiye 2001’deki krizi takiben ekonomide çok önemli kazanımlar elde etmiştir. Ancak, ekonomide bu olumlu gelişmelerin yanı sıra çok dikkatle takip edilmesi, iyi yönetilmesi gereken hassas noktalar da bulunmaktadır. Başta cari açık olmak üzere bu kırılgan noktaların 2006 yılında da sorun yaratmaması bazı koşullara bağlıdır. Bunun için, Avrupa Birliği perspektifi kesintisiz bir şekilde ve başarıyla sürdürülmeli, uluslararası likidite koşullarındaki ılımlı hava devam etmeli, mali disiplin kararlılıkla korunmalı ve yapısal reformlarla desteklenmelidir. 2006’da da dikkatler ekonomide olmalıdır. Elde edilen kazanımlar mutlaka daha ileriye taşınabilmelidir. Türkiye 2006’da da büyümeli ve beş yıl üst üste büyüyerek, sürdürülebilir büyüme yoluna girmeyi başarmalıdır. Yeni yılın ülkemizdeki barış ve huzur ortamını artırmasını, refah ve zenginlik getirmesini diliyoruz.

2006'DA DÜNYA EKONOMİSİ

Büyüme tahmini: **Yüzde 4,3**

Dünya ekonomisinin 2005 yılını yüzde 4,3'lük büyüme ile kapattığı, 2006'da da bu büyüme seviyesininin korunacağı tahmini yapılıyor.
Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) verilerine göre, 2004 yılında yüzde 2,5 büyüyen ve en önemli ticaret ortağı olan AB ekonomisi 2005'i yüzde 1,6 büyüyerek tamamladı. 2006'da ise AB ülkelerinin büyüme hızının yüzde 2,1 olması öngörülüyor.
Çin ve Hindistan'ın öncülük ettiği gelişmekte olan Asya ekonomileri yüksek oranlı büyümelerini devam ettirirken, 2005 yılında yüzde 9 büyüdüğü tahmin edilen Çin'in, 2006 yılında biraz hız keserek yüzde 8,2 büyüyeceği tahmin ediliyor.
Hindistan'ın ise 2005 yılında yüzde 7,1 olarak gerçekleştiği tahmin edilen büyüme hızının, 2006 yılında yüzde 6,3'e gerileyeceği öngörülüyor.
Türkiye ise yüzde 5'lik büyüme ile büyük ülkeler arasında ön sıralarda yer alıyor.
En büyük ekonomilerden birine sahip olan ABD'nin ise 2005'teki büyüme hızı yüzde 3,5. 2006'da ise yüzde 3,3 büyüyeceği tahmin ediliyor.
Dünyada gelişmiş ekonomiler olarak nitelendirilen ülkeler ise 2005'i yüzde 2,5 büyüme ile kapatırken, 2006'da yüzde 2,7 büyüyecek.

Dünya ekonomisi 2005'i yüzde 4,3 büyüme ile kapattı. 2006'da bu büyüme hızının aynı kalacağı tahmini yapılıyor. 2006'da IMF'ye göre Türkiye yüzde 5'lik büyüme gerçekleştirecek.

Dünyada gerçekleşmesi öngörülen büyüme oranları

(Yüzde)

	DEĞİŞİM 2004	2005	2006
Dünya	5.1	4.3	4.3
Gelişmiş ekonomiler	3.3	2.5	2.7
Euro Bölgesi	2.0	1.2	1.8
ABD	4.2	3.5	3.3
Japonya	2.7	2.0	2.0
İngiltere	3.2	1.9	2.2
Kanada	2.9	2.9	3.2
Diğer gelişmiş ekonomiler	4.4	3.2	3.9
Gelişmekte olan ekonomiler	7.3	6.4	6.1
- Avrupa Birliği	2.5	1.6	2.1
- Yeni sanayileşmiş Asya ekonomileri	5.6	4.0	4.7
- Gelişmekte olan Asya ekonomileri	8.2	7.8	7.2
- Orta Doğu ülkeleri	5.5	5.4	5.0
- Çin	9.5	9.0	8.2
- Hindistan	7.3	7.1	6.3
- Türkiye	8.9	5.0	5.0

li çalışmalara imza attı. Bilgisayar sahipliği ya da teknolojiden azami ölçüde faydalanılması konusunda da gerek TÜBİSAD olarak bizim, gerekse sektörün yaptığı çalışmalar da meyvelerini vermeye başladı. Bu bağlamda Türkiye sayısal uçurum (digital divide) sorununu aşacaktır." Orhan Göksal, 2006 yılı beklentisine ilişkin olarak da "AB müzakereleri ve gelişmiş dünyanın bir parçası olma girişimleri, bireylerde, kurumlarda, özel sektörde, kısacası toplumun her kesiminde farklı umutlar yarattı. Bizim için de durum aynı: Sektörümüzün temel beklentilerinden bir tanesi, AB sayesinde yabancı sermayenin Türkiye'ye çok daha sıcak bakması. Artık yabancı firmalar, Türkiye'ye daha çok yatırım yapacaklar. Ve bu yatırımlar hangi sektöre yönelik olursa olsun, BT'siz bir yatırım düşünülemeyeceği için sektörümüze fayda sağlayacaktır. Donanım açısından son yıllarda yaşanan pozitif trendin devam edeceğini öngörüyoruz. Donanım açısından yakaladığımız ivmeyi henüz yazılımda tutturamadık ama 2006 yılındaki beklentilerimizden biri de bu. Fakat yazılım üretim ve ihracatının yanı sıra, korsan ve kopya yazılımlara karşı daha ciddi bir mücadele yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bilişim denince telekomünikasyon alanını da mutlaka ele almak gerekir" diye konuştu.

GIDADA REKABET YILI

Yakalanan istikrarı etkileyecek süreçlerden kaygı duyan Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu (TGİSDF) Başkanı Şemsi Kopuz, büyümede yüzde 5-7 hedefine ulaşmada güçlükler yaşanacağına dikkat çekiyor. Kopuz, bu ortama rağmen, gıda maddelerinin uluslararası yaygınlığı ve ulusal tüketim alışkanlığı yanında, 5179 Sayılı Yasanın getirdiği yeni uygulamalar sonucunda, tüketici güvenini artırıcı sunumlarla birlikte, gıdadaki ürün çeşitliliği ve reklamlar sayesinde talep genişlemesi yaşanmasını beklediklerini söylerek sektördeki görünümü şöyle anlattı:

"Ülkemizde gıda teknolojisindeki en son yenilikler, yerli ve yabancı sermayeli yatırımcılar tarafından kullanılmakta olup, özellikle iç piyasada sinerji yaratan bir rekabet gözlenmektedir. Ürün kalitesinin arttığı bu yatırımlarla ve lojistik imkanların genişlemesine paralel olarak da yurtiçi dağıtımı çok hızlı yapılabildiğinden, her türlü yeniliklerin yurtiçinde nihai tüketim noktalarına ulaştırılması sayesinde tüketici tercihlerinde ürün bazında ciddi dalgalanmaların olacağını tahmin ediyoruz. Ülkemizde genç nüfusun sayısal fazlalığı nedeniyle, yatırım

planlamaları yeni jenerasyonun eğilimlerine göre yapılmaktadır. Böylelikle her yeni çeşitte; gıda kodeksine uygunluk, ambalaj, yeni damak tatları, geleneksel alışkanlıkları anımsatan ürün çeşitliliği, sunum, fiyat politikaları ve kurumsallaşmış firmaların markalarınca oluşturulan tüketici bilinci sayesinde talep eğilimleri değişecektir."

Gıda ihracatında 8 milyar dolar hedef belirlediklerini belirten Kopuz, 2005'in ilk on ayında ithalattaki tarımın payının ise yüzde 5,6 olduğunu hatırlatarak, "Ülkemizde, kaçakçılığın önlenememesi ve sınır ticaretinin kontrol edilememesi, gıda ithalatının artması, ana ham maddelerimizi temin ettiğimiz kamu kuruluşlarında özelleştirme hazırlık çalışmalarının 2005 yılında sonuçlandırılamaması ve imalat maliyetlerinin artarak devam etmesi nedeniyle oluşan yüksek fiyat politikaları, kota uygulamaları, bürokratik ve mevzuat işlemlerinde karşılaşılan sorunlar, satışlarımızda istenilen büyümeye ulaşmamızda

TOBB Ticaret Odaları Konsey Başkanı ve Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Aygün:

Yeni sorunlarla karşılaşacağız

Mevcut verilere ve beklenen gelişmelere göre, 2006 yılı Türkiye için kritik bir yıl olacak. Avrupa Birliği ile ilişkiler ve Irak'taki gelişmeler yine Türkiye'nin gündeminde ilk sıralarda olacak ve bu gelişmeler ekonomiyi de doğrudan etkileyecek. 2005 yılında ekonomide ve sosyal hayattaki sorunlarını çözemeyen Türkiye, 2006 yılına bu sorunları taşımanın yanı sıra yeni sorunlarla karşılaşacak. Türkiye 2006 yılına, aşırı borç yükü, dış ticaret açığı, cari açık ve sıcak para gibi ekonomide devam eden kırılganlıklarla girdi. Türkiye 2006 yılına 160 milyar dolar dış borç, 175 milyar dolar iç borçla girdi. IMF de yüksek kamu borcu konusunda uyarılarda bulunuyor. 2005 yılı Kasım ayı sonu itibariyle yıllık dış ticaret açığı 42,5 milyar dolara ulaştı. Bu yıl dış ticaret açığının kontrol altına alınamaması halinde, Türkiye ekonomisinin kalp atışlarının düzenli olması mümkün değil. Cari açık ise 2005 yılının ilk 9 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 54 oranında artarak 16,4 milyar dolara yükseldi. Yıl sonuna kadar 24 milyar dolara yükselmesi beklenen cari açık, GSMH'nın yüzde 6,7'sine karşılık gelecek ki, bu çok tehlikeli bir orandır. Tüm dünyada cari açık için kabul edilebilir oran yüzde 4'tür. Cari açık bu haliyle Türkiye ekonomisinin en önemli kırılganlık noktasını oluşturmaktadır, 2006 yılında önlem alınamazsa Türkiye ekonomisi için tehlike çanları çalacaktır. Sıcak para 2005 yılında Türkiye'de yüzde 59,5 kazandı. 2006 yılında da, bu paranın herhangi bir olumsuz gelişme halinde ekonomiden ani çıkışının yaratacağı depremi düşünerek uykularımız kaçacak. İşsizlik hâlâ Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri olmaya devam ediyor. Son üç yılda istihdamda kayda değer bir artış olmadı. Yatırım politikalarına baktığımızda bu tablonun 2006 yılında değişeceğine dair bir işaret yok. 2006 yılında hedeflenen yüzde 6,1'lik faiz dışı fazla kamu yatırımlarını olumsuz yönde etkileyecek. Bu durum da ister istemez yeni istihdam imkanı yaratılmasına engel olacak. AB'ye üyelik süreci, 2006 yılından itibaren hayatımızı doğrudan etkilemeye başlayacak. Çünkü bu yıl artık somut düzenlemelerin hayata geçirilmeye başlanacağı bir yıl... Bu arada, Amerika'nın İran'a muhtemel bir saldırı için Türkiye'den askeri üs istediği yolunda bilgiler var. Bu talebin kabul edilmesi halinde Türkiye endişe verici gelişmelerle karşı karşıya kalabilir.

TOBB Ticaret ve Sanayi Odaları Konsey Başkanı ve Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral:

Parlak ve verimli yıl bekliyorum

2006'da neler olabileceğine bakmadan önce, 2005 ve öncesine bakmak lazım. Görülecek ki, adına global dediğimiz sistem, kendisine uyum sağlayamayan firmaları zayıflatmış, uyum sağlayan firmaları ise yüceltmiştir. Aslında global sistem, bir deprem veya yangın felaketi gibi aniden gelen değil, geleceği bilinen bir gerçek. Uyum sağlanamadığı takdirde saf dışı kalınacağı, uyum sağlandığı takdirde de firmalarımızın gelişmesine katkıda bulunacağını hepimiz biliyorduk. Ama nedense bazılarımız, bildiğimiz bu gerçeğin icaplarını yerine getirmedi ve maalesef çok zararını gördü. Bu hatırlatmadan sonra 2006'ya bakarsak, Türkiye gündemini, Türk insanının hak etmediği siyasi, sosyal, etnik vb. gelişmeler ve erken seçim gibi gereksiz polemikler işgal etmemesi halinde ve de kendisini geliştiren ve yeniliklere açık firmalar için, 2006 yılının çok parlak ve verimli geçmesini bekliyorum ve şirketlerimde, 2006 bütçe kriterleri için tahminlerimi soran bütçe çalışma grubuna şu tahminlerde bulundum:

- Büyümenin, ihracatın, kârlılığın, yabancı sermaye girişinin, hedefleri aşacağını,
- Özelleştirme konusunda olması gerekenin altında gelişme yaşanacağını
- Enflasyonun, hedeflerin biraz üstünde olacağını,
- Döviz fiyatlarının enflasyon kadar artmayacağını,
- Yatırımlar konusunda, teşvikli bölgelerde, bilinen iller dışında sevindirici örnekler görülmeyeceğini, buna karşın normal yörelerde artacağını,
- AB de, ülkemiz insanını sevindirecek gelişmeler olmayacağını
- Batık bankalar operasyonunda sona yaklaşılacağını
- IMKB endeksinin 50.000 puanı geçeceğini, ülke itibarının artacağını düşünüyorum.

TOBB Başkanımız onlarca defa, ülkemizdeki birkaç bin firmanın değişim ve gelişim sürecini benimsediğini ve hatta tamamladığını, kalan yüzbinlerce firmamızın ise hâlâ bu süreçlere kısmen veya tamamen ilgi duymadıklarını her vesile ile ifade etmekte ve kendilerini bekleyen tehlikeleri hatırlatmaktadır. Bu nedenle, TOBB başkanımızın tavsiyelerini anlayamayan firmalarımız 2006'dan bir şey beklememeli, bu tavsiyeleri anlayan ve gereğini yerine getiren firmalarımızın yollarının açık olacağı unutulmamalı, diye düşünüyorum.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Halil Eroğlu:

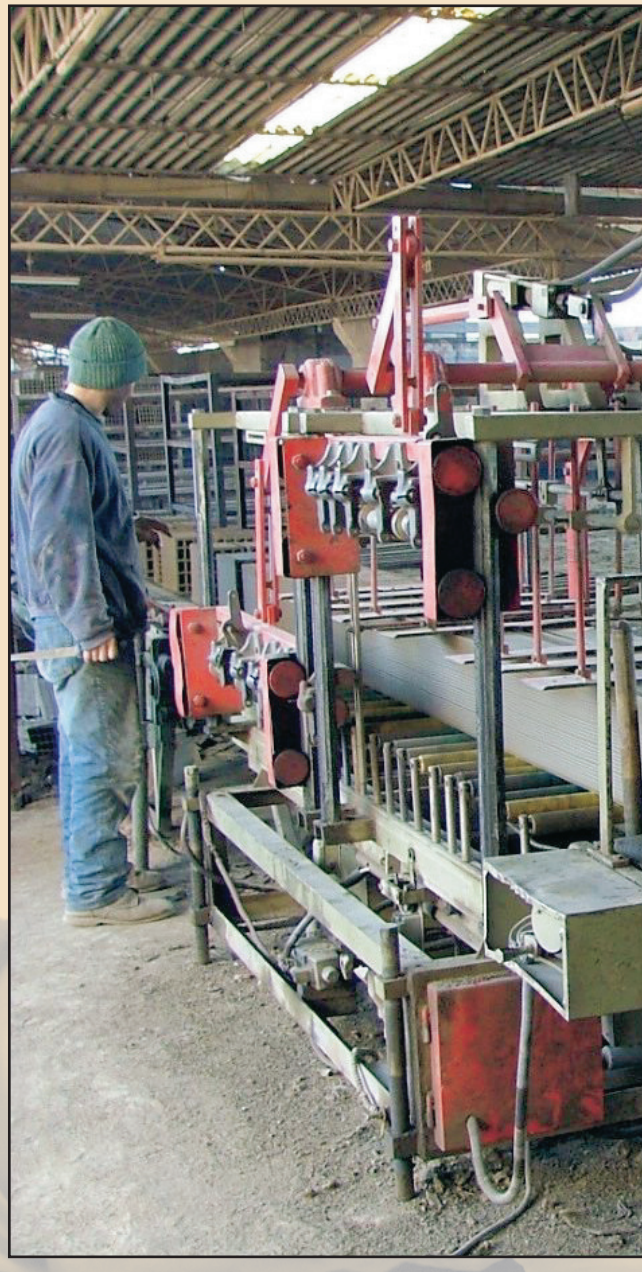
Basel II, KOBİ'ler için dezavantaj değil

2006 yılına ilişkin Türkiye ekonomisi hakkında beklentileriniz nedir?

Ekonomi 2006'da yüzde 5'in üzerinde bir artış hızıyla büyümeye devam edecektir. Verimlilikte ve sınai üretimde trend büyüme aşağı doğru dönmüş olmakla beraber, Türkiye ekonomisi mevcut eğilimleriyle dahi yüzde 5-6 aralığında büyümeye devam edebilir. Önemli bir tartışma noktasını da kur seviyesi oluşturuyor. Sermaye hareketlerinin çok yüksek miktarlara ulaştığı bir dünyada, dalgalı kurda dahi, cari açığın otomatik olarak kur yoluyla dengeye gelmesi mümkün değildir. Döviz arzını döviz talebinin üzerinde tutan sermaye girişi, yani kısmen "sıcak para" devam ettiği sürece, YTL'de reel değerlenme de devam edecektir. TCMB döviz alım miktarlarını artırsa bile YTL'nin değer kazanmasını veya reel olarak mevcut aşırı değerli seviyede kalmasını engelleyemez. Böyle bir global likidite bolluğu varken, Merkez Bankası müdahaleleriyle kur seviyesini belirlemek mümkün değildir. YTL "aşırı değerlidir", çünkü bu kur seviyesinde, özellikle tekstil ve giyim sektörlerinde yoğunlaşan bir kâr marjı daralması ve rekabet gücü kaybı yaşanıyor. Global likidite yavaş yavaş yön değiştirirse belki kur kademeli olarak daha gerçekçi seviyelere yükselebilir. Ancak, rekabet gücü kaybına karşı düzeltme kurdan beklenmemelidir. Asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve sosyal sigorta primlerinin düşürülmesi gibi önlemler yoluyla kayıt dışının kayıt içine alınmaya başlanması; zor şartlarda ve kur seviyesinin yol açtığı dezavantajlara rağmen rekabet eden ve ihracat yapan yatırımcılara, rekabetin kurumsal çerçevesi kamunun önderliğinde yeniden çizilerek, maliyet avantajları sağlanması gerekmektedir. Öte yandan, bütçe disiplini Türkiye için hâlâ çok önemlidir, çünkü cari açık veriyoruz ve görülen o ki GSYH'nın yüzde 6,5'i civarında açık vermeye gelecek yıl da devam edeceğiz. Bu durumda asıl güvencemiz bütçe disiplinini korumaktır. 2006'da 9,1 milyar YTL'ye ulaşması beklenen özelleştirme gelirleri dışarıda bırakıldığında, kamu kesimi borçlanma gereğinin 2002'deki yüzde 12,9'dan 2006'da yüzde 1'e ve genel devlet borçlanma gereğinin yüzde 1,5'e gerileyeceğinin öngörülmesi, kamu maliyesindeki iyileşmeyi açıkça göstermektedir. Bütçe disiplininin sürmesi, TCMB'yi de rahatlatarak enflasyona odaklanmasına izin vermektedir. Hem dezenflasyonun yavaşlaması, hem de cari açığın finansmanı açılarından bakılınca, 2006 yılında reel faizlerde önemli bir gerileme beklemiyoruz. 2006 yılı, açık enflasyon hedeflemesinin ilk yılı olarak önem taşımaktadır ve TCMB'nın enflasyona odaklanmayı sürdürerek yüzde 5 olan hedefe ulaşmak için elindeki tüm enstrümanları kullanmasını beklemek doğaldır.

Basel II, KOBİ'leri nasıl etkileyecek, bankacılık sektörünün yaklaşımı nedir?

Basel II, KOBİ'ler için zorunlu olarak dezavantaj değil. Fakat, kayıt dışı ekonominin oldukça büyük oluşu, bankaların çalışma alanını ve kredi artışı hedeflerini kısıtlıyor. Basel II'nin KOBİ'lere getireceği yükümlülükler, önemli bir dönüşümün yaşanması ve kayıt dışının kontrol altına alınması gereğine işaret ediyor. Açıkçası, KOBİ'ler bilançolarını şeffaflaştırarak uluslararası muhasebe standartlarına göre düzenlemedikçe Basel II altında kredi alamazlar. Bankalar firmanın kredi kalitesini ölçerek riski gruplara ayıracak. Firmanın mali tabloları, üretim süreleri ve teknolojileri kredi vermek için önemli kıstaslar olacak. Düşük riskli firmalar daha düşük faizle, yüksek riskli firmalar daha yüksek faizle kredi bulabilecek; hatta bazı firmalar hiç kredi alamayabilecek. Kayıt dışı "optimal" seviyeye indirilecek. Kredi maliyetleri de artacak. KOBİ'lerin sermaye yetersizliği de ortada ve yönetim zihniyetinin de değişmesi gerekecek. Bu kolay bir süreç değil ama sonunda KOBİ'ler sürece uyum sağlayacak. Bankacılık sistemi, kredi hacmini genişletmek ve bu yolla bilançosunu büyütmek durumundadır. Kredi hacmi / milli gelir oranı hâlâ çok düşüktür. Yani bankalar kredi vermek istemiyor değil. Fakat bankalar sorunlu kredi yaratma ihtimalini göz ardı edemezler. Finansman kaynağı yaratmanın yanı sıra iş planı, yatırım stratejisi, mali tabloların yenilenmesi, mevzuat, teknoloji vb. konularda firmalara danışmanlık yapılması zorunludur. Kamunun, merkezi kamu ajansları aracılığıyla süreci desteklemesi, gerekirse KOBİ'lerin "K" bölümü için uluslararası işbirliğine gitmesi ve sancılı geçecek uzun bir yeniden yapılanma dönemini yönlendirmesinde fayda bulunuyor. Aksi takdirde bankalar tek başlarına bu yükü kaldırmaya soyunamayacak ve finansman kaynağı bulmak yeterli olmayacaktır. Burada anahtar kelime finansman değildir; anahtar kelime finansmanla beraber yeniden yapılandırmaya eşlik edilmesidir.

sektörümüzü zorlayacağını tahmin ediyoruz" dedi.

TGİSDF Başkanı Kopuz, 2006'da KDV indirimi talep ettiklerini vurgulayarak, sektör üzerindeki yoğun bürokratik etkinin aza indirgenmesi konusunda da çalışmalar yapılacağını söyledi. Kopuz, sektörü kayıt içerisine çekmede hükümetin biran önce, gerekli vergi reformlarını uygulamaya koymasını beklediklerini ifade etti.

AB MÜZAKERE SÜRECİ KİMYANIN KATALİZÖRÜ OLACAK

"Genel ekonomik yaklaşımlar tüm sektörleri etkileyeceğinden öncelikle, ekonomik istikrarın korunması ancak aşırı disiplin yüzünden talebin düşürülmemesi, döviz kurlarının baskı altında tutulmaması ve popülist yaklaşımlara yer verilmemesi" temennisinde bulunan TOBB Kimya Sektör Kurulu Başkanı ve Kimya Sanayicileri Derneği Başkanı Timur Erk ise, sektörleri için önceki yıllarda gerçekleşme-

sini istedikleri yatırımlar ve teknolojik gelişmelerin olduğunu söyledi. Erk, "Kimya sektöründe yatırımın artırılabilmesi için altyapısı hazır, lojistik açısından dünya ile rekabet edebilecek, bürokrasi yerine üretim ile uğraşacak, özel ihtisas alanlarının kurulması" gerektiğinin altını çiziyor.

İlk Kimya Endüstri Parkları (Chemical Park Cluster) örneğinin Aliağa'da Petkim bünyesinde kurulmasının, mevcut bin dönümlük boş alanın bu işlem için tahsisinin, doğrudan yabancı sermaye girişi için sinerji oluşturacağını belirten Erk, Aliağa'da petrokimya – rafineri sinerjisinin devam ettirilmesi gereğinin önemine dikkat çekiyor. Teknolojik alanda yapılması gerekenleri Erk şöyle sıralıyor:

"➤ Kimyasal ara ürünlerin ithalatının azaltılması için üniversite, araştırma kurumları, özel sektör üçgeninin teknoparklar şeklinde örgütlenmesi ve Ar-Ge/İnnovasyon'a harcanarak payların artırılması, ➤ Specialty Chemicals (özel kimyasallar) üretiminin yönlendirilmesi (bulk chemicals payının Uzak Doğu'ya kaçması nedeniyle), ➤ BOREN (BOR enstitüsünün) katma değer yaratacak Ar-Ge çalışmalarında hız kazanması."

Timur Erk, AB müzakere sürecinde kimya sektörünü etkileyen, çevre, teknik emniyet, çalışanın sağlığı gibi pek çok alanda uyum çalışmaları yapılacağını belirterek, "Müzakere sürecinde kimya sektörünün AB direktiflerine uyum için, uygulayıcılar olan kimya sektörüne danışılması, örneğin derneğimizin uzman kadrosunun görüşlerinin alınması gereklidir" diye konuştu.

Sektördeki denetim ve kayıtdışılık konusunda ise Erk şunları söyledi:

"AB ile uyum çalışmaları sonucunda ilgili mevzuatın hayata geçtiğini ortaya koyabilmek için uygulamaların varlığını kanıtlamak durumundayız. Ayrıca bu sadece AB uyumu için değil ülkemizde yaşayanlar için de son derece önemli bir aşamadır. Tüketicilerin korunması tüm sektörlerin en öncelikli konusu olmalıdır. Bunu da sağlamanın yolu pazar içi denetimden geçmektedir. Bu denetimin sağlıklı yapılabilmesi için 2006 yılında gerek AB fonlarından gerekse kendi kaynaklarımızdan faydalanarak denetleme alt yapısını oluşturmamız gerekmektedir. Noksanlarımız çoktur. Yeterli akredite otorite, eğitilmiş eleman, laboratuarımız yoktur. 2006 yılı aslında AB müzakere sürecinin de sağlayacağı ivme ile bu konuda kilit yıldır. Temellerinin bu yıl atılması gerekmektedir."

DOĞALTAŞ, ALTIN KIYMETİNDE

Türkiye'nin sahip olduğu doğal taş potansiyelini en verimli şekilde değerlendirerek doğal taş üretimi ve ihracatında Türkiye'yi dünyada lider ülke yapma vizyonu olan Mermer Doğal Taş ve Makineleri Üreticilerinin Üst Birliği (TÜMMER) Yönetim Kurulu Başkanı Metin Balıbey, sektörün 2005 yılı hedefi olan 800 milyon dolarlık ihracat rakamını geçtiğini söyledi. 2006 yılı ihracat hedefinin sektörde 1 milyar 200 milyon dolar olarak beklendiğini belirten Balıbey, bugün ülkede bin mermer ocağının, 500 fabrikanın, 7 bin 500 adet de atölyenin bulunduğunu belirterek sektörde 250 bin kişinin çalıştığını söyledi. Doğaltaşın Türk madenciliğinin lokomotif sektörü olduğunu ifade eden Balıbey, dünya pazarlarından pay almak için yeni pazar arayışlarını sürdürdüklerini belirterek, "2006 yılı itibariyle; Amerika – Uzakdoğu – Ortadoğu pazarlarının önemini koruyacağı, Moskova – Türk Cumhuriyetleri – Hindistan gibi yeni pazarların da önem kazanacağı düşünülmektedir. Hiç şüphesiz bu pazarlarda en önemli pay, projeli işlerde aktif olabilmektir. Artık; yalnızca gelen talebe yanıt veren değil, aynı zamanda talep oluşturan proaktif bir çizgiye doğru ilerlemek zorunluluğu vardır. Önümüzdeki yıllarda hedefimiz; taşta modayı takip eden değil, yaratan ülke konumuna gelmek olacaktır" diye konuştu.

İç pazarda ise inşaat sektöründeki gelişmelere bağlı olarak hakeretlenme beklediklerini belirten Balıbey sektör hakkında şu bilgileri verdi:

"Hedefleri gerçekleştirebilmek için sektörün sıkıntılarını doğru teşhis etmek gerekmektedir. Yasa ve yönetmeliklerde yapılan iyileştirmelere rağmen, reel sektörde ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Halen doğal riskler yanı sıra diğer sektörlere oranla yüzde 10'un üzerinde bir vergi yükü bulunan sektörün en önemli sorunu finansman olarak özetlenebilir. 2005 yılında; işçi maliyetleri, elektrik-su-akaryakıt giderleri, nakliye, gümrük gibi maliyetlere yansıyan gider artışları ve avro-dolar paritesi sektörü ciddi olarak etkilemiştir. 2006 yılında bu etkileşimin çok daha az olması en önemli dileğimizdir."

TURİZMDE, YENİ PAZARLARA VE UZAK ÜLKELERE ÖNCELİK VERİLECEK

Turizm sektöründe de 2005'teki canlılığın sürmesi bekleniyor. Güney Ege Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (GETOB), 2006 yılı için 13'ü yurt dışı olmak üzere 14 turizm fuarına katılma kararı aldı. GETOB Başkanı Cengiz Aygün, henüz tatil rezervasyonlarında 2005 yılına göre yüzde 5 gerilerde olduklarını hatırlatarak, "2006 için büyük bir aksilik olmazsa olumlu beklentilerimiz var. Bunun ilk sinyallerini 14-17 Kasım tarihleri arasındaki Londra WTM fuarında gördük. Önümüzde 14 fuar var. Hepsi bizim için birbirinden önemli" dedi.

Bu arada, Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) başlattığı 2007-2013 yıllarını kapsayacak "9. Beş Yıllık Kalkınma Planı" için Turizm Özel İhtisas Komisyonu'nun hazırla-

İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Başkanı Davut Ökütçü:

2006, AB ve iç kamuoyuna ilişkin iletişim stratejisini şekillendireceğimiz yıl olmalı

Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri açısından son derece önemli gelişmelerin yaşandığı bir yılı geride bıraktık. 3 Ekim 2005 tarihinde müzakere sürecinin başlamasıyla birlikte ikili ilişkilerde yeni bir döneme girildi. Müzakerelerin başlaması, sadece Türkiye-AB ilişkilerini değil, Türkiye'nin iç dinamiklerini ve uluslararası platformda algılanışını da derinden etkileyecektir. Bu etkileri 2006 ve sonrası dönemde çok daha belirgin şekilde göreceğiz. 2006 yılı kuşkusuz müzakere sürecindeki gelişmelerin ve AB müktesebatına uyum sağlamak amacıyla yapılacak yasal düzenlemelerin öne çıkacağı bir yıl olacak. Ancak bu dönemde siyasi kriterlere uyumun da önemini koruduğu akıldan çıkarılmamalı. Ülkemizin son yıllarda önemli reformlar gerçekleştirerek büyük bir ilerleme kaydettiği bu alanda, reformların uygulanmasına ağırlık verilmeli ve bu uygulama yakından izlenmelidir.

2006 yılında bir yandan tarama toplantıları devam ederken öte yandan Türkiye-AB ilişkilerinde bir ilk gerçekleşecek ve bazı başlıklarda fiili müzakereler başlayacaktır. Taramaları tamamlanıp fiili müzakerelerin başlamasına karar verilen başlıklarla ilgili olarak Türkiye'nin müzakere pozisyon belgeleri hazırlanacaktır. 2004 yılında birliğe katılan yeni üyelerin tecrübeleri, iyi hazırlanmış ve içerisinde geçiş dönemi ve istisna taleplerinin sağlıklı bir şekilde gerekçelendirildiği müzakere pozisyon belgelerinin sürecin işleyişini kolaylaştırdığını gösteriyor. Bu nedenle 2006 yılında gerek kamu gerek özel sektör tarafından katılım sürecinin siyasi, sosyal, hukuki ve mali etkilerini ortaya koyan düzenleyici etki analizi çalışmalarına vakit kaybetmeksizin başlanması gerekiyor. Bu yıl içerisinde bir diğer önceliğimiz, Gümrük Birliği ile ilgili başlıklarda-uyum düzeyi çok yüksek olmakla birlikte- az sayıda kalan ancak önemli eksiklerimizin tamamlanmasıdır. Gümrük Birliği ile ilgili başlıklarda fiili müzakereler ise ancak bu alandaki uyum düzeyinin yeterli görülmesi halinde başlatılacaktır. Tüm bunların yanısıra özellikle üzerinde durulması gereken bir diğer husus, toplumsal hayatın her alanında topyekün bir değişimi beraberinde getiren müzakere sürecinin doğru yönetilmesidir. Bunun anahtarı ise şüphesiz iyi işleyen, katılımcı ve şeffaf bir idari yapılanmadır. Bu nedenle ülkemizdeki mevcut yapının koordinasyonun daha etkili bir hale getirilmesi ve Türk iş dünyasının müzakere sürecine daha aktif katılımına imkan sağlanması için gerekli çalışmaların yapılması 2006 yılındaki öncelikli beklentilerimizdendir.

Bu yoğun gündemin yanı sıra, AB'nin ve Türkiye'nin dünya ticaretindeki ve uluslararası alandaki konumu, üye ve diğer aday ülkelerde yaşanacak ve Türkiye'yi dolaylı ya da doğrudan etkilendirecek gelişmelerin de yıl boyunca yakından izlenmesi gerekecektir. Avrupa Birliği'ne katılımın son aşaması olan müzakaere sürecine girmemiz, Türkiye'nin yatırım yapılabilir ülke olarak algılanmasını güçlendirmiştir. Dolayısıyla 2006 yılında artan oranda doğrudan yabancı yatırımın Türkiye'ye yönelmesini bekliyoruz. Türkiye'de, kronik enflasyonun kontrol altına alınmış olması, yerli ve yabancı sermayenin yatırımlarını arttırması, sürdürülebilir bir büyümenin üretime dayalı olarak sağalanabileceği beklentilerini güçlendirmiştir. Bu ise ülkemizin istihdam yaratma kapasitesinin ve işsizliğin giderek azaltılması umutlarını arttırmıştır. Bunların gerçekleşmesi için de Türkiye'nin yapısal reformlara hız kesmeden devam etmesi, Türk sanayiinin belkemiğini oluşturan Kobilerimizin güçlendirilmesi, uluslararası piyasalara açılması, daha fazla ihracata yönelmesi, kredi imkanlarının geliştirilmesi, destek mekanizmalarının yaygın ve etkin olarak uygulanması 2006 yılındaki temel beklentilerimizdir. Bunların yanı sıra kayıt dışılığın en aza indirilerek haksız rekabetin önlenmesi, sanayiimizin uluslararası rekabet gücünü arttıracak şekilde başta enerji olmak üzere maliyet unsurlarında yapılacak iyileştirmeler yada eşdeğer hale getirme tedbirleri 2006 daki diğer beklentilerimizdir. Ve nihayet 2006 Türkiye'nin önündeki uzun soluklu müzakere sürecinin sonunda, üyeliğimizin AB kamuoyları ya da temsilcileri olan parlementolarında nihai olarak onaylanacağı dikkate alınarak AB üyesi ülkelerin Türkiye'ye olan farklı bakış açılarını dikkate alarak geliştireceği geniş kapsamlı, kamu, iş dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının da ortak olduğu ve katkılarını en verimli şekilde sağlanacağı AB ve iç kamuoyuna yönelik iletişim stratejisini de şekillendirip uygulamaya koyduğu yıl olmalıdır.

dığı taslakta, Türkiye'nin, dünya turizmindeki genel eğilime bağlı olarak uzak ülkelere ve yeni pazarlara daha çok ağırlık vermesi öneriliyor. Plan kapsamında oluşturulan Turizm Özel İhtisas Komisyonu, 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde uygulanacak turizm politikalarını belirlemek amacıyla hazırladığı taslak raporunu, sektörün çeşitli kesimlerinden temsilcilerin katılımıyla tartışmaya açtı. Taslakta turizm sektörünün genel durumu ile ilgili değerlendirmenin yer aldığı belirtilerek, şu görüşler aktarılıyor:

"Avrupa'nın, önümüzdeki dönemde küresel turizm pazarından aldığı paylar açısından en fazla turist kabul eden bölge olarak kalmakla birlikte, büyüme ortalamasının yüzde 3,1 olarak dünya ortalamasının altında olacağı ve pazar payının da yüzde 59'dan yüzde 45'e düşeceği tahmin edilmektedir. Buna karşılık içinde Çin'in de yer aldığı Doğu Asya/Pasifik bölgesinin yıllık yüzde 7 büyümeyle pazar payını yüzde 27'ye yükselterek, yüzde 18'de

kalan Amerika'nın da önünde yer alacağı, DTÖ tarafından yapılan öngörü çalışmalarında da belirtilmektedir. Önümüzdeki yıllarda turizm sektörünün gelişmesinin önemli özelliklerinden biri de, uzak ülkelerden gelen turistlerin artış gösterecek olmasıdır. Uzak ülkelerden gelen turistlerin payının Avrupa'da yüzde 12'den yüzde 15'e, Amerika'da yüzde 23'ten yüzde 38'e, Ortadoğu'da yüzde 58'den yüzde 63'e, Güney Asya'da yüzde 76'dan yüzde 86'ya yükseleceği; ilk kez seyahat edecek olan yoğun kitlelerin başlangıçta yakını tercih edeceği, bölgeler içi turistlerin payının Doğu Asya/Pasifik'te yüzde 79'dan yüzde 83'e, Afrika'da yüzde 58'den yüzde 64'e ulaşacağı tahmin edilmektedir."

Taslağın, "Geleceğe Dönük Vizyon ve Strateji" bölümünde ise, Türkiye'nin gelecek 10 yıl içinde yüzde 10,2'ye varan yıllık büyüme oranı ile turizmde en hızlı gelişen ülke olacağı tahmin ediliyor. Buna göre; turist sayısı 2023 yılında 42 milyona, turizm gelirleri de 66,8 milyar dolara ulaşacak.

YABANCI SERMAYE, TÜRKİYE'Yİ FARK ETTİ

2005 yılı Türkiye'de yabancı sermaye bakımından oldukça hareketli bir yol oldu. "Bir yıl içinde yaklaşık 34 milyar ABD Doları tutarında birleşme, satın alma, özelleştirmenin gerçekleştirilmiş olması, bu işlemlerde yabancıların önemli pay almaları olumlu gelişmelerdir" diyen Yabancı Sermaye Derneği (YASED) Başkanı Şaban Erdikler, 2005 yılı eylül sonu itibarıyla doğrudan yabancı sermaye fiili giriş tutarının 4,7 milyar ABD Doları ile rekor kırdığını belirtti. 2006 yılında da aynı sürecin devam edeceğini öngörün Şaban Erdikler, "2005 yılı sonunda 2015 yılına kadar Türkiye'nin yabancı sermaye stratejisi çerçeve dokümanını hazırladık ve kamuoyuyla paylaştık. Ülkemizin 2006 – 2010 döneminde her yıl ortalama 10 milyar ABD Doları tutarında, 2011 – 2015 döneminde ise yine yıllık ortalama olarak her yıl 15 milyar ABD Doları çekmesinin gerekli ve mümkün olduğuna işaret ederek bu çerçevede alınması gereken önlemlere işaret ettik" dedi.

Turizm, perakende, finans, otomotiv, madencilik sektöründe yabancı sermayeli kuruluşların Türkiye'ye ilgisi olduğunu hatırlatan Erdikler, yaşanan gelişmelere rağmen "başarıyı yakaladığımız inancı" oluşmaması gerektiğini belirterek şunları söyledi:

"2005'te iletişim sektöründe liman, hava yolları gibi büyük altyapı projelerinde başlayan gelişmelerin 2006 yılında ivme kazanacağına inanıyoruz. Zira özelleştirme, birleşme ve satın alma yoluyla yaşanan bu girişler yeni girişlerin, yan sektörlerin Türkiye'ye doğru hareketlenmesini sağlayacaktır. 2006'da yaşanacak enerji dağıtım, Türk Hava Yolları özelleştirmeleri gibi büyük projelerde de yine yabancı sermayenin aktif bir rol oynayacağını düşünüyoruz. Artık klasik hale gelen otomotiv sektöründe de yeni açılım ve atılımlar beklentisi içindeyiz. Yaşanan gelişmeler her şeye rağmen bizi yabancı sermaye konusunda artık başarıyı yakaladığımız inancına götürmemelidir. Ülkemizin içinde bulunduğu istihdam, dış ticaret açığı gibi sorunların biran önce aşılabilmesi için birleşme, satın alma ve özelleştirme işlemlerinin yanısıra yeni yatırım projelerinin kazandırılması ihtiyacı vardır. Türkiye yeni yatırımlar çekmelidir. Hükümetin bu alanda ilan ettiği kurumlar vergisi indiriminin yatırımlara sağlanacak teşviklerle bütünleştirilmesi, kayıt dışı ekonominin kabul edilebilir düzeye indirilmesi, hukukun üstünlüğünün sağlanması, fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin uygulama problemlerinin çözülmesi, istihdam ve dış ticaret açığı sorunlarının yabancı sermaye yatırımlarının da desteğiyle aşılması için zorunludur. Değinilenler kadar önemli bir diğer husus da, elbette yatırım tanıtım ajansının etkin bir şekilde faaliyete geçirilmesidir. Yatırım tanıtım ajansı bir taraftan ülkedeki yatırım ortamının daha iyi bilinmesini sağlarken, öte yandan bu ortamın iyileştirilmesi için alınacak önlemlere de yol gösterici olacaktır. Belki sayılanlar kadar önemli bir beklenti de yatırım tanıtım ajansı vasıtasıyla yatırım projeleri geliştirilmesi, ülkemizin geleceği için önemli teknolojilerin kazandırılmasını sağlayacak yatırımcılarla birer birer görüşülerek Türkiye'de yatırım yapmaları için ikna edilmeleridir. Bu alanda Mısır'ın dahi aldığı mesafe gözönünde tutulduğunda, dış yatırım ihtiyacı ülkemizle kıyaslandığında hiç denecek düzeydeki İsviçre'nin çabaları, Macaristan'ın başarıları Yatırım Tanıtım Ajansı'nın katkıları konusunda bize yol gösterici olmalıdır."

YABANCI YATIRIM BANKALARININ 2006 ENFLASYONUNA BAKIŞI OLUMLU

Bu arada, enflasyonun 2005'te yüzde 8'lik hedefin altında kalması ve 37 yılın en düşük seviyesine gerilemesi sonrasında, yabancı yatırım bankaları da 2006'ya ilişkin olarak olumlu mesajlar yayımlamaya başladı. Lehman Brothers, aralık ayında beklentilerden düşük çıkan enflasyonun ardından Merkez Bankası'nın ocak ayında çeyrek puan faiz indiriminde bulunabileceğini tahmin etti. Kuruluş, aralık ayı enflasyonunun 2006 hedefiyle de uyumlu olduğunu vurguladı. JP Morgan ise, aralık enflasyon verilerine karşın, Merkez Bankası'nın faiz indirimi yapmadan önce, iç talep, yapısal reformlar, sıkı mali politikaları ve cari açığı finanse eden sermaye akışı konusundaki gelişmelere dikkat edeceğinin altını çizdi. JP Morgan'ın 2006 enflasyon tahmini ise yüzde 4,8. 2006 enflasyonu için temkinli görüşe sahip olduğunu belirten Merrill Lynch de yüzde 5'lik hedefin hizmet fiyatları, petrol fiyatları, güçlü iç talep, küresel likidite koşullarına bağlı olarak şekilleneceğini vurguladı. Kuruluş, Merkez Bankası'nın faiz indirimlerinin 1 puan ile sınırlı kalacağını öngördü.